

Богдан-Ігор Антонич Ротації

Балада про блакитну смерть

Примарні камениці і коші подвір'їв,
мов нетрі мороку, вузькі і мокрі сходи,
провалля ночі, що його ніхто не зміряв,
і смуток темних брам, і цвілі млосний подих.
Зім'ятий і заляпаний паперу клаптик,
коротка, проста записка: «Ніхто не винен,
злочинця не шукати!» Йде у тихих лаптях,
мов мудрий кіт, дахами місяць, нетля лине.
З розкритих проводів букетом синя пара,
із мідних, спухлих жил блакитна кров
струмує.

З-за шафи, що в півсні принишкла з ляку
марить,

примарне соло на кларнеті смутку, чуєш?

Палає струм блакитний, мов душа в
натхненні,

і шепіт божевілля два серця колише
з-під дна свідомості.

І ніч у вир шалений!

І синім квіттям газ в подертий килим тиші!

На ліжко, човен розкоші й нудьги кохання,

сідає миша місячна — цинічна й куца,
і тіло з тілом, тісно сплетені востаннє,
в неситих скорчах болю й насолоди в'ються.
Похилений над ними синій янгол газу
вінчає їх вогнем блакитним, наче миртом,
і душі, мов лілеї, кидає в екстазу,
аж спаляться, немов останні краплі спирту.

24 грудня 1935

Балада провулка

Де, заламавши руки сині,
рятунку кличе ніч намарне,
колишуться п'яниці й тіні
біля кульгавої ліхтарні.
Блакитним квітом похилившись,
ліхтарня, мов лілея в'яне,
і світ недійсний, тільки миші
ведуть шевців на місяць п'яних.
В корчмі із зорями й дзвінками,
де лупії і сажотруси
співають гімни над склянками
і славлять ніч і чар спокуси.
Крива ядуха пані смутку,

схиляючись до касопорців
обличчям зморщеним, мов губка,
фальшиві карти в пальцях корчить.
Оперши лікті у задумі,
нічного промислу любимці
пливуть на плахтах диму й шуму
під лопіт зір у скрипки скриньці.
В кублі химер, верзінь, наруги
під хлип свічок — тремтливих птахів
ворожать лупіям папуги,
і грузнуть в стіл слова, мов цвяхи.
Знічев'я плачуть горлорізи
і сповідаються горілці,
і, мов павук, у горло лізе
забутий спів, подертий в кільця.
Знов сажотруси стягом гімну
життя похвалу залопочуть.
Хто це у кухоль знагла grimнув
....?

Чарки, мов птахи, відлітають
понад столами, попід стелю
лопочуть крилами скляними,
дзвінками грають понад синім
кущем димів, що корчму стелять.
Зів'яла вже зоря остання,
і місяць теж зів'яти мусів,
та в черепа розбитій мушлі
шумить і плеще аж до рання

хор лупіїв і сажотрусів.

30 січня 1936

Вербель

Ось бубон ранку — кругле сонце
до маршу будить вояків.

Лопочуть верблі по казармах,
весна тріпочеться, мов спів,
весна тріпочеться, мов птах,
у клітці сірих коридорів,
і день накреслює свій шлях
на мапі неба.

Гаснуть зорі,
мов очі втомлених коханок.

Ось кленів ряд в стобарвній зливі.
Весни пожежа підпалила ранок —
і знову день окрилений,
і знову день п'янливий.

Вітри на кленах грають,
мов на мідних трубах,
вітри світанку сурмачі.

Дівчатам млосно, болісно і любо,
в обіймах мліють, ячучи.

Пробудяться, розкриють тьмяні очі,
почувши верблі, верблі вояків.
Це верблі весняні, це верблі у маршрут,
та серце схвилював цей спів,
нагадуючи верблі смерті.
Слова коханців юних і палких,
слова, мов гроші, пристрастю протерті,
німіють.
Все ж таки
життя кипучого нікому не зв'язати!
І кидає весна слова команди,
прикази радісні й крилаті
нестримних перемог, осяяних оман.
Стоїть казарма чорним кубом,
дуднить під кроками майдан,
і ранок б'є у сонця бубон...

22 лютого 1935

Весна

Тече весна, й бадьорі сажотруси,
мов щиглі, на дахах, і мла зелена.
Дівчина, що кохає полісмена,
співа на площі, де їй серце вкрав,

а капельмайстер кучерявих авт
тримає в білих рукавичках кусень
сонця.

Тече весна, й балончики зелені,
немов букети перших мрій хлоп'ячих,
колишуться й виплигують із жмені
хлопчини,
що за ними тихо плаче.

Боятися діти чорних сажотрусів,
за гудзики тримаються завзято,
і день зелені тіні в серце трусить,
і клоняться йому кущі півоній
в червоних латах.

Не іскри пелехаті і не квіти
з рожевих пін, розхлюпаних ногою,
метелики, мов пил, спливають роєм
в калюжі сонця, де купають крила,
аж сажа золота усіх прикрила.

Від них, як від веселки іскор, світить
зелений кіш весни.

За десять сотиків рябий балончик,
мов юна мрія, смілий і яскравий,
втекти забаг із щиглями на сонце,
крилату мудрість вітру барвно славить.

Дівчина з оберемком мокрих рож
співає, мов зозуля, тужно й палко,
й над каруселями летючих площ,
мов синє срібло, полісменська палка.